

V.

A propaganda eszközei

Fontosság szerint, a propaganda szellemi anyaga kétségtelenül megelőzi a szellemi harc eszközeinek ismertetését.

Mégis tárgyalom a propaganda eszközeit és csak azután beszélek a propaganda szellemi anyagáról. Felcserélem a sorrendet, mert a nagyközönség és a gyanutlanul bolyongó ember, a valóságban rendszert előbb veszi észre a propaganda eszközeit és csak utóbb magát a propaganda tevékenységet.

A propaganda eszközeinek a száma megmérhetetlen, hiszen nap-nap után új ötletek, új technikai megoldásokat vetnek fel, kimerítő felsorolásuk tehát meghaladja emberi képességeinket. Új helyzetek, új módszereket s új eszközöket is termelnek. És ez annyi féle lehet, ahány megoldásra váró feladat csak felmerülhet.

Ötletes propagandavezető — az eredményes vezetőnek pedig ilyennek kell lennie — az eléje tornyosuló és megoldásra váró feladatokhoz mérten, gondolja ki és alkotja meg a legkülönbözőbb propaganda eszközöket. Ezek első pillanatra lehetnek hihetetlennek látszó, nevetségesek. Az eredmények mondják azután meg, hogy helyes vagy helytelen volt-e a feltevés, vagy elgondolás.

A propaganda eszközeinek részletes tárgyalása és azoknak példákkal való megvilágítása valóságos mesevilágba visz el bennünket. Egyik ámulatból a másikba esik az ember. Sokszor olyan egyszerűek, másszor olyan bonyolultak, hogy az embernek az előbbieken mosolyogni kell, az utóbbiakon pedig méltán el-töprenghet.

A propaganda vizsgálatának legérdekesebb része ez, mert egyúttal világot vet a propaganda sokoldalúságára is. Ezért is beszélek róla többet, részletesebben. De érdemes ezzel bővebben foglalkozni azért is, mert ebből tanulhatunk a legtöbbet. Ez nyitja ki és tágítja szélesre tisztánlátásunkat. Ha ezeket megértjük, nem kell annyi magyarázat a propagandával szemben való védekezéshez sem. Megtanuljuk belőle, hogyan kell az ártalmas híreket fogadnunk, kiértékelnünk, megtörtént mindennapi esetekből a következtetéseket levonnunk, a hibákat jóvátennünk, védekeznünk.

Rendszert felállítani és úgy megbeszélni a propaganda eszközeit, nem lehet. Olyan sorrendben próbálom tehát őket felsorolni, ahogyan az ember az életben találkozhat velük. Nem is a sorrend a fontos, mert minden eszköz és a vele végrehajtott s példának felhozott propagandaeset magában is teljes egész s nem érinti szükségképpen a többi eszközöket.

Tehát lássuk a szellemi harc eszközeit.

Ember és szervezet

Régi módszer a megvásárolt politikusok, ügynökök és bizalmas szervezetek alkalmazása az ellenséges ország területén. Bomlasztó munkájuk hatalmas ered-

JELMAGYARÁZAT

A szellemi harc propaganda műveletei:

1. Elhárító művelet
2. Erősítő művelet
3. Romboló művelet

Eszközei és módjai:		
Rádió	Sajtó	Film
Röplap	Kép	Suttogás
Firkolás	Színház	Inzsidom, zene, képzőművészet
Agitativ utcai jelenet	Utcai tömeggyűlések	Hírköltő gépek

Saját ország

Polgári lakosság

Honvédség

Összlakosság

Szövetséges külföldi ország

Összlakosság

Semleges külföldi ország

Hadsereg

Ellenséges ország

Polgári lakosság

A szellemi harc műveletek szemantikus vázlata

ményeket tud felmutatni, különösen akkor, ha az erre a célra igénybe vett politikusoknak, ügynököknek, vagy bizalmas szervezeteknek komoly tábora van.

Ha valaki a görög-római klasszikus időktől kezdve nyomon követi a világtörténelmet, az ilyen esetek egész légiójával találkozik.

Talán mindenki által legismertebb példája ennek a sorozatnak az, amelyet Lengyelország első felosztása előtt, Oroszország és egyes jelek szerint Poroszország is alkalmazott. Lengyelország szétbomlasztása céljából, több lengyel nemeset megvesztegetéssel rávettek arra, hogy a „Ne pozvolim“ révén akadályozza meg az egységes lengyel nemzeti állásfoglalást és együttes erő kifejtést. Lehetővé tette ezt az a tény, hogy az akkori lengyel alkotmány szerint egyetlen lengyel nemes tiltakozása, „Ne pozvolim“ szavazata elég volt, bármilyen, a lengyel nemzet érdekében hozandó törvény elgáncsolására.

Ezt a módszert alkalmazta igen nagy sikerrel a már említett híres francia rendőrminiszter, Fouché is. Legtöbb országban meg volt a beszervezett befolyásos és személyére nézve súlyt jelentő embere, akik az ő elgondolásai és utasításai szerint képviselték a francia érdekeket. Ezzel hatalmas lendülettel vitték előre a francia hivatalos állam külpolitikájának ügyét.

De sajnos, nem is kell messzire menni idevágó alkalmas példáért. Magyar vonatkozásban is akad és nem is a régmúlt időkből, hanem a mi életünkben való eset, melynek eredményeit magunkon érezhattük és érezzük még ma is.